

בש"פ 989/14 - המבוקשת: מדינת ישראל נגד המשיבים: ערן אוחיון, שמואל אוחיון

בבית המשפט העליון

בש"פ 989/14

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

לפני:

מדינת ישראל

הADB: המבוקשת:

נ ג ד

המשיבים:
1. ערן אוחיון
2. שמואל אוחיון

בקשה להארכת מעצר (שישית עבור המשיב 1 ורביעית עבור המשיב 2) לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרם), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:
ו"א באדר א התשע"ד (11.02.14)

בשם המבוקשת:
עו"ד נורית הרצמן

בשם המשיב 2:
עו"ד אורית קינן, עו"ד גיל קרhn

החלטה

1. בפני בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרם), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") להורות על הארכת מעצרו (היששית) של המשיב 1 ב-90 ימים נוספים החל מיום 28.2.2014 ועל הארכת מעצרו (הרביעית) של המשיב 2 ב-90 ימים נוספים החל מיום 17.2.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 13277-03-12-17.2.2014.

עמוד 1

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המשיבים, שהם אחים, תלוי ועומד כתוב אישום המיחס להם עבירות שונות בקשר לפרשה רחבה היקף של סחר בסמים, כאמור להלן.

3. ביום 7.3.2012 הוגש כתוב אישום כנגד המשיב 1 ונאשם נוספת בשם מקסים אוזלאי (להלן: מקסים), אשר תוקן בהמשך ביום 22.5.2012 כתוב האישום ייחס להם את העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין)), יצא או יבוא של סם מסוכן (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים)), החזקת סם שלא לצריכה עצמית (לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים). למשיב 1 לבדוק ייחסו גם עבירות של זיוף מסמר בכוונה לקבל באמצעות דבר (לפי סעיף 418 לחוק העונשין) ועסקה אחרת (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים).

4. ביום 23.8.2012 הוגש כתוב אישום גם כנגד המשיב 2, שנעצר רק ביום 18.8.2012. כתוב אישום זה מיחס לו את העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין), יצא או יבוא של סם מסוכן (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים), החזקת סם שלא לצריכה עצמית (לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים), זיוף מסמר בכוונה לקבל באמצעות דבר (לפי סעיף 418 לחוק העונשין), עסקה אחרת (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים) ושיבוש הליכי משפט (לפי סעיף 244 לחוק העונשין).

5. בעקבות בקשה שהוגשה על ידי המדינה לאיחוד משפטם של המשיב 1, מקסים והמשיב 2, צורף המשיב 2 לכתב האישום נגד השניים האחרים ננאשם 3. המשך הדברים מתיחס לכתב האישום במתכונתו זו.

6. על פי עבודות האישום הראשון, עובר ליום 20.5.2011 קשרו המשיבים, מקסים וסמדר כהן (להלן: סמדר), בעודם בישראל, קשר לייצוא של כ-35,000 כדורי סם מסווג A.M.D.M (להלן: אקסטזי) מאוסטרליה לטאיוואן. באותו יום שלחו המשיבים ומקסים מאוסטרליה לטאיוואן, באמצעות אדם אחר מטעם, חבילה ובה 35,177 כדורי אקסטזי, אשר הוסתרו, בידיעתם וב הסכמתם, בתוך פחיות מזון לחיות (להלן: החבילה). בתקופה שביןמאי לספטמבר 2011, עקרו המשיבים, מקסים וסמדר אחר החבילה, תוך שהם מעדכנים זה את זה בעניינה. ביום 27.5.2011 הגיעו החבילה לטאיוואן והועברה לבדיקה במכס. במהלך התקופה שבין מיי-וולי 2011 ניסו המשיבים ומקסים להוציא את החבילה מהמכס. משהדבר לא הتسوي בידם הם פעלו להשבת החבילה לאוסטרליה. במהלכן, עובר לחודש וולי 2011, פנו המשיבים ומקסים לאלי עמר (להלן: עמר), כדי שישע לאוסטרליה ביחד עם המשיב 2 לצורך טיפול בהשבת החבילה. שלא הצליחו בכך, נשלח עמר, במהלך ספטמבר 2011, בשנית, לאוסטרליה. עמר לנטייתו, זייף עמר, בהנחהית המשיב 2 ובידיעתו וב הסכמתו של המשיב 1, תעודת זהות על שם "ג'וזף הנסן", על מנת לקבל באמצעותה את החבילה. ביום 26.9.2011 הגיע עמר לסניף הדואר בעיר וינה על-מנת לקבל את החבילה, ובשלב זה נעצר על-ידי משטרת אוסטרליה.

7. על פי עבודות האישום השני, ביום 12.6.2011 שוחח המשיב 1 בטלפון, בידיעתו וב הסכמתו של המשיב 2, עם

אדם ששחה בהולנד ודיווח לו אודוט מצב החבילה וכן ביקש לרכוש לרכוש 60,000 כדרי אקסטדי נוספים. לאחר שבן שיחו הסכים לבקשה, הוא סיכם עמו כי יעדמו בקשר לצורכי הסדרת האפלות.

8. על פי עובדות האישום השלישי, המוכיח למשיב 2 בלבד, מאז פברואר 2012 ידע המשיב 2 כי הוא דרוש לחקירה, בקשר לאירועים המתוארים באישומים הקודמים, אך הוא נמלט מן הדין כדי למנוע קיומו של הילך שיפוטי. עובר ליום 15.8.2012 זיף המשיב 2, בעצמו או באמצעות אחר מטעמו, תעודה זהה על שם "אברהם בן דוד אוחזון", על מנת שיוכל להציג את התעודה המזוייפ לצורך הزادות.

9. להשלמת התמונה יצוין, כי عمر שנענצר על ידי הרשות באוסטריה, נשפט שם וביום 27.2.2012 הורשע ונידון למאסר. סמדר, בת-זוגו של המשיב 2 בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הורשעה, על-יסוד הוודאותה, במסגרת הסדר טיעון, בנסיבות עבריות של סיוע ליוצא או יבוא של סם מסוכן ובהחזקת סם שלא לצורך עצמית ונידונה למאסר וכן חייבה בתשלום קנס (ת"פ 12-03-6231). בהמשך, היא ערערה על גזר הדין בבית משפט זה, ובהסכם הצדדים תוכנן כתוב האישום, עונש המאסר שנגזר עליה קוצר ונקבע כי הוא יבוצע על דרך עבודות שירות (ע"פ 13/1626 כהן נ' מדינת ישראל (18.3.2013)).

10. בד בבד עם הגשת כתב האישום הראשון, ביום 8.3.2012, הוגשה בקשה לעצור את המשיב 1 ומקסימים עד לתום ההליכים נגדם. בבקשתו נטען כי כנגד השניים קיימת תשתיית ראייתית לכואורית לביסוס אשמהם בעבירות המוכיחות להם (הקלות של שיחות טלפון, הודיעותיהם של סמדר ועمر, הודיעותיהם של פקידי דואר אוסטריים, וכן החבילה עצמה). בנוסף, עמדה המבקשת על עבורי הפלילי של המשיב 1, הכוללת 3 הרשעות קודומות בעבירותות שונות (אלימות, רכוש וסמים), שבгинן הוא אף ריצה עונשי מאסר. המבקשת טענה כי העבירות המוכיחות למשיב 1 ולמקסימים מעידות על מסוכנותם ועל כן מבססות עילת מעצר זו לפי סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעיצרים. בנוסף, נטען כי קמה נגדם עילה המעצר שעינה חשש להימלטות מן הדין, מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעיצרים, בהתייחס לכך שהם נעקרו בעודם מנסים להימלט לברזיל.

11. ביום 17.5.2012, לאחר חילופי ייצוג ודוחיה של מספר דיןדים, הורה בית המשפט המ徇יז על מעצרם של המשיב 1 ומקסימים עד תום ההליכים נגדם (מ"ת 12-03-13234, השופט צ' קאפק).

12. משלא הסטיים משבטים של המשיב 1 ומקסימים בתום תשעת חודשי מעצר, הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרם בבית משפט זה. ביום 2.12.2012 הארכיבישוף ח' מלצר את מעצרם בתשעים ימים, לאחר שבאי כוחם הותירו את הבקשה לשיקול בית המשפט (בש"פ 8626/12). ביום 26.2.2013 הארכיבישוף אף אני את מעצרו של המשיב 1 בתשעים ימים נוספים, בהסכמה בא-כוחו באותה עת (בש"פ 1358/13).

13. ביום 23.8.2012, לאחר שנטפס, הוגשה בקשה לעצור גם את המשיב 2 עד לתום ההליכים. המבקשת טענה כי חומר החקירה, אשר נבחנו בעניינם של המשיב 1 ומקסימים, מקימים תשתיית ראייתית גם להוכחת אשמהם של המשיב 2 באישומים המוכיחים לו. כמו כן, ציינה המבקשת כי למשיב 2 עבר פלילי הכלול במספר רב של הרשעות קודומות בעבירותות אלימות, רכוש וסמים. המבקשת טענה כי העבירות המוכיחות למשיב 2, מעידות על מסוכנותו ומקינותו נגדו את עילת המעצר שעיננה מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעיצרים. בנוסף, נטען כי קמה נגדו גם עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעיצרים, לנוכח הנסיבות כי שחרורו לחלופת מעצר יביא להימלטותו.

ማימת הדין ולשיותם מהלכי המשפט, חש הנלמד מעובדות האישום השלישי המוחש לו.

14. ביום 20.9.2012 הורה בית המשפט קמא על מעצרו של הנאשם 2 עד לתום ההליכים נגדו (מ"ת 12-87, השופט צ' קאפק).

15. בהמשך הוגש בקשה נוספת להארצת מעצרם של הנאשםים בבית משפט זה: ביום 3.6.2013 הארכ' השופט א' שהם את מעצרם של הנאשםים ושל מקסים בתשעים ימים (בש"פ 13/3343). בהחלטתו, עמד השופט א' שהם על מסוכנותם של הנאשםים, על החשש ממשם מכך שיימלטו מהדין ועל עברם הפלילי המכובד. ביום 1.9.2013 הארכ' השופט צ' זילברטל את מעצרם בתשעים ימים (בש"פ 13/5581). עם זאת, הורה השופט צ' זילברטל כי תיבחן חלופת מעצר בעניינים של הנאשם 1 ומקסים, נוכח התמצאות הלהיל בעניינים, וכי לצורך כך יוכנו תסקורי מבנן. בין היתר הוגש בקשה לעיון חוזר על ידי שני הנאשםים.

16. ביום 5.11.2013 התקבל תסוקיר מבנן בעניינו של הנאשם 1. בתסוקיר נכתב כי קיימת בענייננו רמת מעורבות גבוהה בהဏוגות שולית וכי נראה שסנקציות משפטיות לא מרתייעות אותן. כן נקבע כי אין בחלופת שהוצעו כדי לאין את מסוכנותו.

17. ביום 28.11.2013 דחה בית המשפט קמא את הטענות לכרסום בראיות (במסגרת הבקשה שהוגשה לעיון החזר). לאחר קבלת תסוקרי המבחן בעניינים, הורה בית משפט קמא כי מקסים ישוחרר לחלופת מעצר בתנאים מגבלים, ואילו הנאשם 1 ישאר במעצר עד תום ההליכים.

18. הנאשםים ערכו על ההחלטה בבית משפט זה. במקביל, הגישה המבקרת בקשה להארצת מעצרם של הנאשםים. ביום 24.12.2013 הארכ' השופט נ' סולברג את מעצרם של הנאשםים ב-90 ימים נוספים, בהסתמך באישום (בש"פ 13/7672). ביום 30.1.2014 דחה השופט י' עמידת הערר שהגישו הנאשםים בנושא הכרסום בראיות, בקבועו כי לא חל שינוי משמעותי בתשתית הראיתית בתיק (בש"פ 13/8216).

טענות הצדדים

19. הבקשה שבפני התבוסה על התקדמות משפטם של הנאשםים, מחדר גיסא, ועל עצמתן של עילות המעצר בעניינים, מאידך גיסא.

20. בכל הנוגע לתקדמות המשפט, מצינת המבקרת כי בחודשים האחרונים העידו מספר רב של עדי תביעה וכי בתאריך 17.2.2014 צפיה להסתיים פרשת התביעה. המבקרת מוסיפה כי בתיק קבועים מועדי הוכחות נוספים במהלך מרצ' לצורך שמיעתה של פרשת ההגנה. בדיון שבפני הopsis באת-כח המבקרת כי הציפייהינה לשיטם את שמיעת הריאות בתקופת ההארכה המבוקשת. באת-כח המבקרת עמדה על מרכיבות הלהיל העיקרי, בשים לב לכך שמדובר בפרשת סמים חובקת עולם, הכוללת עדים מחו"ל ומצריכה שיתוף פעולה עם משטרת אוסטריה. כמו כן, הopsis המבקרת כי נעשו חילופי ייצוג רבים על-ידי הנאשםים במהלך השנה האחרונות. יצוין כי בעת הזו הנאשם 1

מייצג את עצמו.

21. בכל הנוגע לעילות המעצר, חוזרת ומתייחסת באת-כוח המבוקשת למסוכנות העולה מנסיבות ביצוע המיעשים, ובכלל זאת במקרים הסם אותו יצאו וייבאו המש��בים והיותו של הסם, סם מסוכן, כמו גם מעברם הפלילי של המש��בים. בנוסף, טענה המבוקשת לגבי המש��ב 2 כי לנוכח הימלטו מהדין, תוך זיוף תעודה זהה, קיימן חשש ממשי שאם ישוחרר לחופפת מעצר הוא יתחמק מהליכי שפיטה.
22. באת-כוח המבוקשת טוענת עוד כי אין מקום להזמנת תסקירות מבחן בעניינים של המשﬁבים. בעניינו של המשﬁב 1 נערך תסקירה רק לפני ארבעה חודשים, אשר עמד באופן מפורש על מסוכנותו של המשﬁב 1 והמליץ שלא לשחררו לחופפת מעצר. באשר למשﬁב 2 סבורה באת-כוח המבוקשת כי נוכח האישום השלישי שלו נמלט מהמדינה בידיעו כי הוא מבוקש לחקירה, ונוכח עבورو הפלילי העשיר, אין מקום לבחון חלופת מעצר בעניינו. כמו כן, מדגישה באת-כוח המבוקשת כי העבירות המזוהות למשﬁבים הין עבירות שנית לבצען מהבית, תוך שימוש בטלפון ומחשבים.
23. שני המשﬁבים טוענים כי יש מקום לשחררם לחופפת מעצר, בשים לב לה坦מசות מעצרם.
24. המשﬁב 1, המייצג את עצמו, טוען כי ההליך העיקרי מתעכבר זה זמן ממושך נוכח התנהלות הפרקליטות. בתוך כך ציין המשﬁב 1 כי אך לאחרונה ביקשה המדינה להוסיף ארבעה עדים מטעמה. המשﬁב 1 הוסיף כי לא ניתן לזקוף לחובתו את העיכוב בהליך העיקרי, שכן ההחלטה יצוגו נעשתה לפני מעלה משמונה חודשים נוספים. המשﬁב 1 ציין עוד כי במסגרת בחינת חלופת המעצר בעניינו הוא הציג חמישה אנשים הרואים לשמש כ厰פקחים וכי הוא מוכן לשכנן נכסים הרשומים על שמו, אף מסכימים באופן עקרוני לכל תנאי שיילווח לשחרורו לחופפת מעצר.
25. אף בעניינו של המשﬁב 2 טוען בא-כוחו כי ההליך העיקרי המתעכבר בשל הקשיי להעיד עדים מחו"ל וכן לאור התנהלות הפרקליטות. בנוסף, טוען בא-כוחו של המשﬁב 2 כי ההימנעות מהזמנת תסקירות מבחן בעניינו מהווה הפליה בין נאים. בהתייחס לאישום השלישי שבו מייחסת למרשו התהמקות מן הדין, הוא טוען כי עניין זה שני במחלוקת וшибן במסגרת ההליך העיקרי.
26. בתגובהה הסבירה באת-כוח המשﬁבה כי הצורך בהוספה מספר עדים קשור בנסיבות שהתעוררו באשר להוכחת ראיות שנאספו באמצעות משטרת אוסטריה, ובשים לב להבדלים בין שיטות המשפט בכל הנוגע לדיני הראיות ולסדרי הדין.

דין והכרעה

27. כפי שקבע בית משפט זה פעמים רבות, ההכרעה בבקשתה להארכת מעצר מעבר לתקופה של תשעה חודשים מחייבות לאZN בין זכותו של הנאשם, שחזקת החפות עומדת לו, לחירות לבין האינטראס בהבטחת שלום הציבור וביתחוננו ובשמירה על תקינות ההליך השיפוטי. נקודת האיזון משתנה ככל שמתרחק ההליך השיפוטי, אך נבחנת בשים לב לחומרת העבירות המזוהאות לנאים, לעבورو הפלילי ולרמת המסוכנות הנשקפת ממנו (ראו למשל: בש"פ 2845/13).

מדינת ישראל נ' בראנס (21.5.2013); בש"פ 5870/13 מדינת ישראל נ' מזאריב, בפסקה 9 (3.9.2013) (להלן: עניין מזאריב)).

28. במקורה דן, יש לחת משקל לכך שבענייןינו של המשיב 1 זהה בקשה להערכת מעוצר ששית ובעניינו של המשיב 2 בקשה להערכת מעוצר רביעית. אולם, מנגד יש לשקל את כל הנסיבות האחרות. בראש ובראשונה, יש להזכיר את המ██וכנות הטבועה בעבירות של "יצוא ויבוא סמים, במיוחד כשמדבר בהיקף ניכר ובסוג סם מסוכן במיוחד, כבעניינו, משלילה על המדיניות הנוגעת בכל הנוגע לשחרור לחולפת מעוצר בהקשר להן (ראו למשל: עניין מזאריב, בפסקה 10).

29. בעניינו של המשיב 1 נערכ תסקיר מבחן לפני ארבעה חודשים. אכן, כפי שטען המשיב 1, הוא הציע לבחינותו של שירות המבחן 5 מפקחים שונים. אולם, שירות המבחן קבע כי המפקחים שנבחנו לא מסוגלים לצמצם את רמת הסיכון להישנות התנהגות עברינית מצדיו של המשיב 1. שירות המבחן אף הדגיש בתסקיריו כי המשיב 1 ביצע את העבירות המוחסנות לו כשברקע הדברים נמצאת הרשעה קודמת מאותו סוג בגין ריצה מאסר, וכל זאת בעת שתלו ועומד נגדו מאסר על תנאי, ויש בכך כדי ללמד כי סנקציות משפטיות אין מرتיעות אותו. ההמלצה ניתנה זה מקרוב, ولكن לפי שעה אין הצדקה להזמין תסקיר מבחן נוספת בעניינו. יצוין כי המשיב 1 העלה טענות נספות כנגד התנהלותה של התביעה בעניינו שמדובר - ככל שיבחר להעלותן - בהליך העיקרי, ועל כן אין צורך לפרtan כאן.

30. בעניינו של המשיב 2, אכן לא נערכ תסקיר מבחן. עם זאת, אני סבורה שנוכח העבירות המוחסנות למשיב 2 במסגרת האישום השלישי, אין מקום לבחינת חולפת מעוצר בעניינו, בוודאי שלא בשלב זהה. אכן, המשיב 2 לא הורשע בעבירות אלה, אך ניתן להתבוס על התשתית הראיתית הלאורית בכל הנוגע להן. זאת ועוד, עברו הפלילי של המשיב 2 הוא מכבד ביותר, וככל עבירות רבות מאד של אלימות, סמים, גנבה, התפרצויות, איומים והפרות של הוראה חוקית.

31. עם כל זאת, לא ניתן לסיים את הדיון מבלתי להתייחס لكצב התקדמותו של ההליך העיקרי. לצד ההבנה לקושי לנויל הליך מורכב וחובק עולם, יש לעשות כל מאמץ להציג קצב התקדמותו של ההליך העיקרי. בהתאם למבקשת התייחה באופן אופטימי למועדים הדורשים להשלמת ההליך, וחזקה על התביעה שאכן תפעל בדרך זו.

32. לנוכח כל האמור לעיל, אני מורה על הערכת מעצרם של המשיבים ב- 90 ימים נוספים, לגבי המשיב 1 החל מיום 28.2.2014 ולגבי המשיב 2 החל מיום 17.2.2014, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 13277-03-12 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ז באדר א התשע"ד (16.2.2014).

שׁוֹפְטָת